

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11., 119/14., 93/16., 116/18., 80/22. i 78/24.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 1. kolovoza 2024. donijela

O D L U K U

o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2024. - 2028.

I.

Donose se Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2024. - 2028. (u dalnjem tekstu: Operativni programi).

II.

Nositelji provedbe pojedinih aktivnosti iz Operativnih programa dužni su na svojim proračunskim stavkama planirati sredstva za provedbu pojedinih aktivnosti u predstojećem proračunskom razdoblju.

III.

Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da Vladi Republike Hrvatske dostavlja izvješće o provođenju Operativnih programa do kraja veljače za prethodnu godinu.

Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da izradi upute za izvještavanje o provedbi aktivnosti Operativnih programa na temelju kojih će nositelji aktivnosti jednoobrazno podnosići izvješća.

IV.

Zadužuje se Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina da Operativne programe objavi na svojim mrežnim stranicama, a da o donošenju Operativnih programa, na odgovarajući način, izvijesti sva nadležna tijela nositelje provedbenih aktivnosti.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 022-03/24-04/243
URBROJ: 50301-04/25-24-27

Zagreb, 1. kolovoza 2024.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**OPERATIVNI PROGRAMI NACIONALNIH MANJINA
ZA RAZDOBLJE 2024. - 2028.**

Zagreb, kolovoz 2024.

Sadržaj

Uvod	1
Popis kratica	3
1. OPERATIVNI PROGRAM ZA SVE NACIONALNE MANJINE	7
1.1. Služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi	7
1.2. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina	7
1.3. Kulturna autonomija održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanje i zaštita kulturnih dobara i tradicije pripadnika nacionalnih manjina.....	9
1.4. Sport	11
1.5. Pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja na jeziku nacionalnih manjina.....	11
1.6. Pravo na samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa.....	12
1.7. Zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te upravnim i pravosudnim tijelima.....	13
1.8. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.....	14
1.9. Unaprjeđenje razvojnih programa na područjima gdje povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti	14
1.10. Promicanje suradnje, mira i tolerancije te suzbijanje zločina iz mržnje	15
1.11. Praćenje provedbe Operativnih programa nacionalnih manjina	16
2. OPERATIVNI PROGRAM ZA BOŠNJAČKU NACIONALNU MANJINU.....	17
3. OPERATIVNI PROGRAM ZA ALBANSKU, CRNOGORSKU, MAKEDONSKU I SLOVENSKU NACIONALNU MANJINU	19
4. OPERATIVNI PROGRAM ZA ČEŠKU I SLOVAČKU NACIONALNU MANJINU	20
5. OPERATIVNI PROGRAM ZA MADARSKU NACIONALNU MANJINU	23
6. OPERATIVNI PROGRAM ZA ROMSKU NACIONALNU MANJINU	24
7. OPERATIVNI PROGRAM ZA AUSTRIJSKU, BUGARSKU, NJEMAČKU, POLJSKU, RUMUNJSKU, RUSINSKU, RUSKU, TURSKU, UKRAJINSKU, VLAŠKU I ŽIDOVSKU NACIONALNU MANJINU	28
8. OPERATIVNI PROGRAM ZA SRPSKU NACIONALNU MANJINU	30
9. OPERATIVNI PROGRAM ZA TALIJANSKU NACIONALNU MANJINU.....	38

Uvod

Prema Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), „Republika Hrvatska ustanavljuje se kao nacionalna država hrvatskoga naroda i država pripadnika nacionalnih manjina: Srba, Čeha, Slovaka, Talijana, Madara, Židova, Nijemaca, Austrijanaca, Ukrajinaca, Rusina, Bošnjaka, Slovenaca, Crnogoraca, Makedonaca, Rusa, Bugara, Poljaka, Roma, Rumunja, Turaka, Vlaha, Albanaca i drugih, koji su njezini državljeni, kojima se jamči ravnopravnost s građanima hrvatske narodnosti i ostvarivanje nacionalnih prava u skladu s demokratskim normama OUN-a i zemalja slobodnoga svijeta.“.

Ustavom Republike Hrvatske zajamčena je ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Pripadnicima svih nacionalnih manjina jamči se sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, sloboda služenja svojim jezikom i pismom te kulturna autonomija. Ravnopravnost i zaštita prava nacionalnih manjina uređena je Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02., 47/10. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/10. i 93/11. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Temeljna ljudska prava i slobode koje pripadaju nacionalnim manjinama nedjeljiv su dio demokratskog sustava Republike Hrvatske i uživaju potrebnu potporu i zaštitu, uključujući pozitivne mјere u korist pripadnika nacionalnih manjina. Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina osigurava se ostvarivanje posebnih prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina posebno:

- služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi
- odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu kojim se služe
- uporabu svojih znamenja i simbola
- kulturnu autonomiju održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture, te očuvanje i zaštitu svojih kulturnih dobara i tradicije
- pravo na očitovanje svoje vjere te na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjere
- pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanja djelatnosti javnog priopćavanja (primanje i širenje informacija) na jeziku i pismu kojim se služe
- samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa
- zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini, te u upravnim i pravosudnim tijelima
- sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
- zaštitu od svake djelatnosti koja ugrožava ili može ugroziti njihov opstanak, ostvarivanje prava i sloboda.

Svrha Ustavnog zakona, kao i posebnih zakona kojima se uređuju prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina jest poštivanje pripadnika nacionalnih manjina i hrvatskoga naroda. Provedba svih odredbi, kako Ustavnoga zakona, tako i posebnih zakona mora doprinositi razvijanju razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga između pripadnika nacionalnih manjina i hrvatskoga naroda.

U duhu tolerancije i pluralizma te uvažavanjem raznolikosti na kulturnom i društvenom planu, Vlada Republike Hrvatske nastavit će unaprjeđivati postojeću razinu zaštite prava nacionalnih manjina. Politika zaštite prava nacionalnih manjina provodit će se u suradnji s predstvincima

nacionalnih manjina i njihovim zastupnicima u Hrvatskome saboru s ciljem jačanja doprinosa nacionalnih manjina razvoju hrvatskoga društva.

Programom Vlade Republike Hrvatske 2024. - 2028. utvrđeno je da će Vlada nastaviti promovirati kulturu tolerancije, dosljedno provoditi politiku vladavine prava i prava nacionalnih manjina zajamčenih Ustavom, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i zakonima. Vlada će također nastaviti dosljedno štititi i unaprjeđivati ljudska i manjinska prava zajamčena sklopljenim međunarodnim i međudržavnim ugovorima, sporazumima i konvencijama te Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji.

U skladu s Programom Vlade Republike Hrvatske 2024. - 2028. izrađeni su Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2024. - 2028. kojima se određuju mehanizmi osiguranja zaštite prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima.

Ovaj dokument nastavak je kontinuiranog rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina te se nastavlja na prethodne operativne programe i to: Operativne programe za nacionalne manjine za razdoblje 2017. - 2020. i Operativne programe nacionalnih manjina za razdoblje 2021. - 2024. iz kojih su preuzete kontinuirane programske aktivnosti te aktivnosti koje nisu u cijelosti provedene.

U pripremi Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2024. - 2028. sudjelovala su nadležna tijela državne uprave, a u njihovu izradu bili su uključeni zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru, sukladno Odluci Vlade, KLASA: 022-03/24-04/228, URBROJ: 50301-04/15-24-2, od 13. lipnja 2024.

Ovim Operativnim programima definirano je ukupno 209 aktivnosti, od toga je 56 aktivnosti definirano u operativnom programu koji se odnosi na sve nacionalne manjine, dok je po posebnim operativnim programima ukupno definirano 153 aktivnosti. U odnosu na Operativne programe nacionalnih manjina za razdoblje 2021. - 2024. povećan je broj aktivnosti za 41 aktivnost.

Sve aktivnosti iz ovih Operativnih programa provodit će se kontinuirano tijekom razdoblja za koje se ovi Operativni programi donose.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske održavat će mjesечne konzultacije sa zastupnicima nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru o provođenju Programa Vlade Republike Hrvatske 2024. - 2028. i Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2024.-2028.

Popis kratica

Vlada	Vlada Republike Hrvatske
MPUDT	Ministarstvo pravosuda, uprave i digitalne transformacije
MZOM	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih
MKM	Ministarstvo kulture i medija
MVEP	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
MHB	Ministarstvo hrvatskih branitelja
MFIN	Ministarstvo financija
MPGI	Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
MRMSOSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPŠR	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
MTS	Ministarstvo turizma i sporta
MG	Ministarstvo gospodarstva
MZOZT	Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
MZ	Ministarstvo zdravstva
MDU	Ministarstvo demografije i useljeništva
SDUHIRH	Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske
ULJPPNM	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
URS	Ured za ravnopravnost spolova
UU	Ured za udruge
UKVZ	Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama
DIP	Državno izborno povjerenstvo
SNM	Savjet za nacionalne manjine
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HAMAG-BICRO	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
HRT	Hrvatska radiotelevizija
LTV	lokalne televizije
NCVVO	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
NZRCD	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

AEM	Agencija za elektroničke medije
AZOO	Agencija za odgoj i obrazovanje
JLPRS	jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
JPRS	jedinice područne (regionalne) samouprave
JLS	jedinice lokalne samouprave
LAG	lokalne akcijske grupe
HV	Hrvatske vode
HC	Hrvatske ceste
ŽUC	županijske uprave za ceste
HEP	Hrvatska elektroprivreda
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
VSNM	Vijeće srpske nacionalne manjine
OPG	obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo

1. OPERATIVNI PROGRAM ZA SVE NACIONALNE MANJINE

1.1. Služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.1.1.	Vlada će, u suradnji s predstvincima nacionalnih manjina, kontinuirano pratiti ostvarivanje prava nacionalnih manjina na služenje svojim jezikom i pismom, u javnoj i službenoj uporabi, štititi stečena prava te će poduzimati mjere iz svoje nadležnosti za dosljednu primjenu navedenih prava u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, te u skladu s odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske koje se odnose na ostvarivanje prava na služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi.	- MPUDT
1.1.2.	Vlada će, u skladu sa svojim ovlastima, poduzimati potrebne mjere radi dosljedne primjene ostvarenja prava propisanih člankom 10. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u jedinicama lokalne samouprave u kojima su za to ispunjeni propisani zakonski uvjeti.	- MPUDT - MMPI - HC - ŽUC - JLS
1.1.3.	Vlada će osigurati sve pretpostavke za priznavanje manjinskih jezika koji još nisu priznati u Republici Hrvatskoj.	- MVEP - MPUDT

1.2. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.2.1.	Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina provodit će se uz dosljednu primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, međunarodnih konvencija i međunarodnih ugovora, a Vlada će efektivno i kontinuirano otklanjati uočene prepreke toj provedbi.	- MZOM
1.2.2.	Vlada će pokrenuti mjere iz svoje nadležnosti za provođenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (članak 96.) i Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, posebno u odnosu na status školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina te će nastaviti provoditi odluku Ustavnog suda po kojoj se neće određivati donja granica broja	- MZOM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
	učenika potrebnih za formiranje razrednih odjeljenja u osnovnim i srednjim školama te usmjerena u srednjim školama za pripadnike nacionalnih manjina.	
1.2.3.	Vlada će nastaviti unaprjeđivati suradnju s izabranim predstvincima nacionalnih manjina u području obrazovanja na jeziku i pismu za pripadnike nacionalnih manjina te će osiguravati sudjelovanje predstavnika nacionalnih manjina u budućim izradama kurikulske i drugih dokumenata koji se odnose na pripadnike nacionalnih manjina (Model A, B i C).	- MZOM
1.2.4.	Vlada će omogućiti učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i suradnicima pomagačima organiziranu stručnu podršku i osmišljene programe usavršavanja za nastavu prema kurikulima za rad u programima na manjinskim jezicima i pismima. Programi usavršavanja će se moći provoditi i u državama matične kulture nacionalnih manjina.	- AZOO
1.2.5.	Vlada će osigurati da se u nastavi po modelu A u dijelu društveno-humanističkih predmeta (povijesti, geografije, prirode i društva, glazbenog i likovnog odgoja) izrade standardizirani dodaci kurikuluma koji će uključivati do najviše 30 % sadržaja posvećenog povijesti i kulturi nacionalne manjine.	- MZOM
1.2.6.	Vlada će omogućiti sudjelovanje stručnjaka za jezik i pismo nacionalne manjine u stručnim povjerenstvima za udžbenike i nastavne materijale u modelima A, B i C.	- MZOM
1.2.7.	Vlada će nastaviti unaprjeđivati materijalne, kadrovske i opće uvjete rada ustanova u kojima se izvode programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina kroz osiguravanje dodatnih sredstava nužnih za održavanje kvalitete rada i daljnog razvoja, uz redovito praćenje i izvještavanje o utrošku sredstava.	- MZOM - ULJPPNM
1.2.8.	Vlada će osigurati sufinciranje nabavke didaktičkih materijala i ostale potrebne opreme za dječje vrtiće koji rad izvode na jeziku i pismu nacionalnih manjina u stopostotnom iznosu.	- MZOM - ULJPPNM
1.2.9.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih će sufincirati, a Vlada poduprijeti izradu digitalnih obrazovnih sadržaja namijenjenih obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina namijenjenih za kontinuiranu i organiziranu pomoć učenicima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima, pomoćnicima u nastavi i ili romskim pomagačima.	- MZOM - SNM - ULJPPNM
1.2.10.	Vlada će analizirati uvjete za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola s nastavom na jezicima nacionalnih manjina te će sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, Programu ruralnoga razvoja i Strateškom planu Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. - 2027. (u daljem tekstu: SP ZPP) poduzimati mјere za stvaranje i poboljšanje uvjeta za njihov rad.	- MZOM - MPŠR

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.2.11.	Vlada će podržati inicijativu nacionalnih manjina da u gradovima i općinama u kojima je ravnopravna službena upotreba jezika i pisma nacionalne manjine, manjinski jezik postane predmet u osnovnim i srednjim školama, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.	- MZOM
1.2.12.	Vlada će, uz pronađetak optimalnih rješenja, osigurati dostatna sredstva za pripremu, prijevode i tiskanje potrebnih udžbenika, nabavku udžbenika iz matične države nacionalnih manjina, kao i dopunskih nastavnih sredstava nužnih za školovanje pripadnika nacionalnih manjina.	- MZOM
1.2.13.	Vlada će u sklopu periodične sustavne analize potreba i dugoročnog planiranja profesionalnog razvoja na individualnoj razini i razini ustanova, provesti analizu uvjeta rada učitelja, nastavnika i stručnih suradnika koji rade u odgojno-obrazovnim ustanovama svih razina na jezicima nacionalnih manjina te unaprjeđivati vrednovanje njihovog rada, imajući u vidu povećanja opsega posla u dvojezičnom administrativno-nastavnom sustavu.	- MZOM - NCVVO
1.2.14.	Vlada će nastaviti s izradama analiza obrazovne politike te provoditi javne kampanje u odnosu na doprinos pripadnika nacionalnih manjina hrvatskoj politici, kulturi, umjetnosti, gospodarstvu, znanosti i društvu općenito s ciljem da se u budućoj reformi obrazovnih programa značajna imena pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskoj povijesti, kao i datumi i činjenice koje su vezane za njihov doprinos, uključe u kulturnu, obrazovnu i drugu politiku.	- MZOM - MKM - ULJPPNM
1.2.15.	Vlada će podržavati programe i mјere u području manjinskog obrazovanja, uključujući i neformalne izvannastavne modele manjinskog obrazovanja, kroz stipendiranje pripadnika nacionalnih manjina, jednokratne novčane pomoći, nabavku obrazovnih materijala i druge opreme.	- MZOM - ULJPPNM

1.3. Kulturna autonomija održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanje i zaštita kulturnih dobara i tradicije pripadnika nacionalnih manjina

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.3.1.	Vlada će u programe zaštite i očuvanja kulturnih dobara uključiti i zaštitu i očuvanje kulturnih dobara nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj i za tu svrhu osiguravatiće potrebna finansijska sredstva sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi.	- MKM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.3.2.	Vlada će pružati podršku istraživačkim i kulturnim programima te programima međunarodne suradnje i izdavaštva kako bi se ostvarile pretpostavke za unaprjeđenje kulturne autonomije udruga i organizacija nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na razvijanje dobrih odnosa Republike Hrvatske s matičnim državama pripadnika nacionalnih manjina, a što uključuje i skrb za položaj hrvatske nacionalne manjine u tim državama.	- MKM - MVEP - MZOM - SDUHIRH - SNM - ULJPPNM
1.3.3.	Vlada će pružati finansijsku potporu za unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima koji su u vlasništvu ili su dane na korištenje organizacijama nacionalnih manjina te objekata koji će se graditi ili obnavljati sredstvima pomoći iz matičnih zemalja ili drugih izvora, kao i na stvaranje preduvjeta za ulaganja na objektima koji su u vlasništvu države ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi, Uredbom o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina, te propisa o ruralnom razvoju.	- MKM - MPŠR - MRRFEU - MPG - ULJPPNM
1.3.4.	Obnavljat će se spomenici značajni za identitet nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi, te u tu svrhu pripremljenim posebnim programima.	- MKM - ULJPPNM
1.3.5.	Osigurat će se sredstva za adaptaciju vjerskih objekata važnih za nacionalne manjine koji imaju status spomenika kulture sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi te u tu svrhu pripremljenim posebnim programima. Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama prikupit će podatke o vjerskim objektima važnim za nacionalne manjine.	- MKM - UKVZ
1.3.6.	Vlada će finansijski podupirati udruge i ustanove nacionalnih manjina koje se bave očuvanjem kulturne baštine, jezika i identiteta pojedine nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi i propisima koji reguliraju finansijsku potporu organizacijama nacionalnih manjina.	- MKM - ULJPPNM - SNM
1.3.7.	Vlada će podržati upis različitih vidova tradicijske nematerijalne kulture (dijalekata jezika, običaja, plesova, pjesama i drugo) nacionalnih manjina u Registar nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske.	- MKM

1.4. Sport

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.4.1.	Vlada će finansijski podupirati izgradnju, obnovu i uređenje sportske infrastrukture koju koriste ili će koristiti organizacije nacionalnih manjina ili klubovi povezani s organizacijama nacionalnih manjina.	- MTS - SNM - MRRFEU - ULJPPNM
1.4.2.	Vlada će podržati sportske programe (redovne sportske aktivnosti, organizacije sportskih kampova, turnira, natjecanja i drugih sportskih manifestacija, sudjelovanje na istim) organizacija nacionalnih manjina i programe sportskih klubova povezanih s organizacijama nacionalnih manjina.	- MTS - SNM - MRRFEU - ULJPPNM

1.5. Pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja na jeziku nacionalnih manjina

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.5.1.	Podržat će se osnivanje i rad radija, televizije i ostalih elektroničkih medija za one manjine koje samostalno ili u savezu s drugim manjinskim zajednicama posjeduju ili razviju potrebne kapacitete za osnivanje programa na jezicima nacionalnih manjina.	- MKM - AEM - ULJPPNM
1.5.2.	Vlada će radi adekvatnijeg sankcioniranja govora mržnje i diskriminacionog govora u medijima pratiti provedbu i sukladno tome predložiti izmjene zakona, uspostaviti načelo razmjernosti kod sankcioniranja govora mržnje te inicirati da se na javnom servisu uredi postupanje u slučaju govora mržnje i seksizma.	- MKM - ULJPPNM
1.5.3.	Vlada će provoditi mјere kojima će se promovirati participacija pripadnika manjinskih zajednica u javnom i društvenom životu. Takva politika će se temeljiti na promociji uključenosti manjinskih i drugih tema od općeg interesa ne samo u zasebnim manjinskim emisijama.	- MKM - AEM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.5.4.	Vlada će u izmjenama Ugovora između Vlade i HRT-a poticati jačanje kapaciteta redakcija za manjine na HRT-u, što prepostavlja zapošljavanje pripadnika manjina, odnosno novinara koji imaju iskustva u izvještavanju o specifičnim, manjinskim temama. Također će provoditi edukacije novinara za ove teme.	- MKM

1.6. Pravo na samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.6.1.	Vlada će osigurati neophodna finansijska sredstva Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjetu za nacionalne manjine kako bi se omogućila stabilnost rada udruga i institucija nacionalnih manjina i pružila mogućnost za unaprjeđenje njihovog rada.	- ULJPPNM - SNM
1.6.2.	Vlada će, u suradnji s izabranim predstavnicima nacionalnih manjina, nastaviti unaprjeđivati zakonodavni okvir koji se odnosi na organizacije nacionalnih manjina (udruge, ustanove, vijeća i druge organizacijske oblike), kojim će se regulirati organiziranje, financiranje, status i djelovanje organizacija nacionalnih manjina.	- MPUDT
1.6.3.	Vlada će izmijeniti i dopuniti Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugavaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge te unaprijediti Uredbu o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina i Uredbu o Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.	- UU - ULJLPPNM
1.6.4.	Vlada će podržavati programe kojima se prati primjena nacionalnih i međunarodnih standarda za zaštitu i promicanje ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, u svrhu daljnje unaprjeđenja zakonskih, podzakonskih i drugih propisa i akata za ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina. Također, u svrhu postizanja pune ravnopravnosti pripadnika nacionalnih manjina, Vlada će posebno podržavati provedbu aktivnosti sadržanih u godišnjem Izvješću o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (izrada analiza, prijedloga propisa, javnih politika, alternativnih izvješća, te pružanje pravne pomoći itd.). Osigurat će se kontinuitet Savjeta za ljudska prava, kao i održavanje tematskih sjednica Savjeta za ljudska prava te multilateralnih sastanaka s tijelima državne uprave nadležnim za izyještavanje o provedbi specifičnih mehanizama zaštite ljudskih prava s ciljem definiranja mogućih modela koordiniranog institucionalnog praćenja implementacije preporuka, kao i odredbi međunarodnih i regionalnih mehanizama zaštite ljudskih prava, a koji uključuje i izradu prijedloga institucionalnog okvira za praćenje i osiguravanje provedbe te njegovu uspostavu.	- ULJPPNM

1.7. Zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te upravnim i pravosudnim tijelima

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.7.1.	Sukladno Ustavom Republike Hrvatske zajamčenim pravima pripadnika nacionalnih manjina, zastupljenost nacionalnih manjina u Hrvatskome saboru osiguravat će se provođenjem članaka 16. i 17. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, na način da se dosadašnji stupanj zastupljenosti neće smanjivati.	- MPUDT
1.7.2.	Vlada će u slučaju promjene izbornog zakonodavstva sa zastupnicima nacionalnih manjina usuglasiti primjenu članka 15. Ustava Republike Hrvatske u skladu s odlukama Ustavnog suda.	- MPUDT
1.7.3.	Vlada će u skladu sa svojim ovlastima poduzeti mjere da pri provedbi izbora za Hrvatski sabor otkloni narušavanje privatnosti i osigura tajnost ostvarenja biračkog prava.	- MPUDT - DIP
1.7.4.	Osigurat će se zadržavanje stečenih prava za nacionalne manjine u smislu osiguranja zastupljenosti u tijelima izvršne vlasti lokalne i regionalne samouprave, neovisno o zakonskim promjenama vezanim uz metode popisivanja i vođenja registra stanovništva. Osigurat će se razina stečenih prava u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u smislu zastupljenosti nacionalnih manjina.	- MPUDT - JLPRS
1.7.5.	Vlada će pratiti zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u zapošljavanju u javnim službama i ostvarivanje prava prednosti i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u državnim službama te na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz usvajanje i primjenu novih mjer s ciljem dosljedne provedbe članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.	- MPUDT - ULJPPNM

1.8. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.8.1.	Vlada će kroz aktivnosti EU operativnih programa 2021. - 2027. jačati kapacitete vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s ciljem unaprjeđenja njihovog rada na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u okviru sredstava Europskog socijalnog fonda plus.	- ULJPPNM - MPUDT - MRMSOSP
1.8.2.	Vlada će zajedno s predstavnicima nacionalnih manjina izraditi prijedlog izmjena zakona s ciljem unaprjeđivanja Zakona o Registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, u pitanjima njihova statusa, finansiranja i uvjeta rada.	- MPUDT

1.9. Unaprjeđenje razvojnih programa na područjima gdje povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.9.1.	Vlada će nastaviti usvajanje višegodišnjih Programa finansiranja projekata lokalne infrastrukture, ruralnog razvoja, poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina u okviru novog Operativnog programa za nacionalne manjine.	- MRRFEU - MG - MPŠR
1.9.2.	Vlada će raditi na uključivanju predstavnika nacionalnih manjina u planiranju novog teritorijalnog mehanizma za buduće finansijsko razdoblje kako bi se što bolje identificirale potrebe lokalne samouprave na potpomognutom području naseljenima pripadnicima nacionalnih manjina.	- MRRFEU
1.9.3.	Definiranje posebnih programa kojim će se osigurati povećanje kapaciteta svih korisnika (mikro, malih i srednjih poduzeća, obrtnika, OPG-ova i JLS-ova, javnih ustanova, itd.) s područja jedinica lokalnih samouprava (JLS) s razvojnim posebnostima na kojima povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina. Posebni programi namijenjeni su za osiguranje nesmetanog finansiranja pripreme i provedbe razvojnih programa i projekata pored zadržavanja minimalnih stopa sufinanciranja.	- MG - MPŠR - ULJPPNM
1.9.4.	Definiranje (posebnih) kriterija natječaja u okviru provođenja Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. - 2027. u okviru kojeg će se kroz natječaje definirati posebni kriteriji (gdje je primjenjivo) koji će dodatno olakšati	- MPŠR

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
	apsorpciju sredstava te poticati ulaganja i razvoj projekata iz najnerazvijenijih skupina potpomognutih područja na kojima povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina.	
1.9.5.	Vlada će podržati projekte socijalne infrastrukture na području obrazovanja (rekonstrukcija, adaptacija, obnova, izgradnja i nadogradnja te opremanje dječjih vrtića, javnih prostora za organizaciju predškolskih aktivnosti poput igraonica, kao i školskih objekata uključivo školske kuhinje, sportske dvorane i školska igrališta) i na području usluga zajednici (rekonstrukcija, adaptacija, obnova, izgradnja i nadogradnja te opremanje centara okupljanja u zajednici poput domova kulture i društvenih domova, knjižnice, muzeja, dječjih igrališta, centara za starije i sl. te socijalne usluge za ranjive skupine) u naseljima u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju najmanje jednu trećinu udjela u stanovništvu, kao i u drugim slučajevima utvrđenim ovim Programom i propisima koji uređuju položaje nacionalnih manjina.	- MRRFEU - MDU
1.9.6.	Vlada će poduzeti mjere i podržati razvojne, socijalne, kulturne, turističke, gospodarske programe i programe finansiranjem projekata iz navedenih područja kao i sufinanciranje programa i projekata zaštite okoliša i energetske učinkovitosti putem javnih poziva i javnih natječaja, na područjima gdje povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.	- MZOZT - MTS - MRMSOSP - FZOEU - HBOR - HAMAG-BICRO - ULJPPNM

1.10. Promicanje suradnje, mira i tolerancije te suzbijanje zločina iz mržnje

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.10.1.	Vlada će provoditi borbu protiv svih oblika nasilja i govora mržnje u društvu te će osnažiti zakonodavni okvir o suzbijanju govora mržnje, posebice prema ranjivim skupinama i nacionalnim manjinama i inzistirati na procesuiranju onih koji javno šire govor mržnje ili potiču na nasilje, na temelju odredbi Kaznenog zakona i Zakona o suzbijanju diskriminacije.	- MPUDT - MUP - ULJPPNM
1.10.2.	Poticat će se borba protiv govora mržnje i bilo kojeg oblika nasilja uključujući u obrazovanje, stručna savjetovanja, javne kampanje i jačanje medijske pismenosti kako bi se preventivno djelovalo u svim područjima društvenog života (mediji, obrazovni sustav, policija i pravosuđe, sport, kultura, obitelj). Osim toga, Vlada će donijeti Akcijski plan borbe protiv govora mržnje i poticanja na nasilje.	- MPUDT - MUP - MZOM - MKM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.10.3.	Vlada će osuđivati, suzbijati i poduzimati potrebne mjere za sankcioniranje svih oblika javnog odobravanja, poricanja ili umanjenja genocida, holokausta, Samudaripen, zločina agresije, protjerivanja ili prisilnog premještanja, progona te drugih zločina protiv čovječnosti ili ratnog zločina, usmjerenih prema manjinskim narodima u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća EU 2008/913//PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima i Kaznenim zakonom.	- ULJPPNM - MPUDT - ULJPPNM
1.10.4.	Vlada će poticati potpisivanje međunarodnih dokumenata s matičnim zemljama nacionalnih manjina koje žive u Hrvatskoj, posebno s onim državama gdje živi i hrvatska nacionalna ili jezična manjina, a tamo gdje ugovori ili sporazumi postoje dosljedno i u potpunosti će se primjenjivati sve njihove odredbe.	- MVEP - SDUHIRH
1.10.5.	Vlada će podržavati programe kojim će pripadnici nacionalnih manjina, njihove udruge i vijeća nacionalnih manjina, odnosno predstavnici nacionalnih manjina slobodno održavati veze s narodom s kojim dijele ista etnička, jezična, kulturna i/ili vjerska obilježja, te s pravnim osobama sa sjedištem na području države tog naroda koje obavljaju djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, nakladničke (izdavačke) i humanitarne djelatnosti.	- SNM - ULJPPNM
1.10.6.	Vlada će u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te drugim relevantnim propisima podržavati programe kojim će pripadnici nacionalnih manjina, njihove udruge i vijeća nacionalnih manjina, odnosno predstavnici nacionalnih manjina slobodno održavati veze s organizacijama Hrvata u državama u kojima Hrvati imaju priznati status nacionalne manjine.	- SDUHIRH - ULJPPNM - SNM

1.11. Praćenje provedbe Operativnih programa nacionalnih manjina

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
1.11.1.	Vlada će uspostaviti međuresornu koordinaciju za praćenje provedbe Operativnih programa za nacionalne manjine koja će se sastajati barem jednom u dva mjeseca te informaciju o provedbi dostavljati predsjedniku Vlade.	- VRH
1.11.2.	Vlada će razmotriti mehanizme kojima bi se poticala koordinacija nacionalnih manjina s izabranim saborskim zastupnicima nacionalnih manjina.	- VRH - ULJPPNM - SNM

2. OPERATIVNI PROGRAM ZA BOŠNJAČKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
2.1.	Vlada će osnovati Povjerenstvo zaduženo za oticanje administrativnih poteškoća u procesu izjašnjavanja ljudi po nacionalnoj pripadnosti u registru birača. U tu svrhu bit će provođena kontinuirana kampanja informiranja, kao i kampanja olakšavanja pristupa pred nadležnim upravnim tijelima za vođenje registra birača u županiji, odnosno Gradu Zagrebu.	- MPUDT - ULJPPNM
2.2.	Vlada će podržati terensku anketu pripadnika bošnjačke nacionalne manjine s ciljem stvaranja socijalne karte Bošnjaka u Hrvatskoj koja će sadržavati demografske podatke o Bošnjacima u Republici Hrvatskoj.	- MPUDT - MRRFEU - MDU
2.3.	Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje kulturnih centara za bošnjačku nacionalnu manjinu u Zagrebu, Rijeci, Sisku, Labinu, Puli, Gunji, Dubrovniku, Vojniću i drugim mjestima za koje postoji potreba i za koje se izrade idejna rješenja u razdoblju trajanja Operativnog programa.	- ULJPPNM - MRRFEU
2.4.	Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje društvenih domova za bošnjačku nacionalnu manjinu u Zagrebu i Vojniću te drugim mjestima za koje postoji potreba i za koje se izrade idejna rješenja u razdoblju trajanja Operativnog programa.	- ULJPPNM - MRRFEU
2.5.	Vlada će podržati rad Bošnjačkog medijskog centra i uspostavu Radija „Sevdah“ koji će imati za cilj informiranje javnosti o aktivnostima, radu i djelovanju bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.	- ULJPPNM - MKM
2.6.	Vlada će podržati poboljšavanje materijalnih uvjeta za rad Nacionalne koordinacije Bošnjaka u Republici Hrvatskoj - Bošnjaci zajedno! u vidu osiguravanja i opremanja prostorija za rad i nabave ostalih materijalnih potreba za olakšan rad.	- MPG - ULJPPNM
2.7.	Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga i vijeća bošnjačke nacionalne manjine, uzimajući u obzir i kulturno-umjetnička društva.	- ULJPPNM - MPG - MRRFEU
2.8.	Vlada će podržati obnovu i opremanje odgojno-obrazovnih institucija u kojima se održava nastava bosanskog jezika i kulture te ostalim odgojno-obrazovnim institucijama za koje se u suradnji s bošnjačkom nacionalnom manjinom ocijeni potrebnim takva aktivnost.	- MRRFEU - ULJPPNM
2.9.	Vlada će razmotriti mogućnost sklapanja sporazuma o suradnji s Bosnom i Hercegovinom u okviru kojeg će jedan od ciljeva biti i unaprjeđenje statusa bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, razvoj međunacionalne i medureligijske tolerancije i upoznavanje s bošnjačkom i hrvatskom poviješću, kulturama i običajima.	- MVEP - MKM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
2.10.	Poduzimanje svih mjera radi obnove i izgradnje cesta bez obzira radi li se o državnoj, županijskoj, lokalnoj ili nerazvrstanoj cesti u svrhu poboljšanja kvalitete života svih građana na područjima gdje osnovna komunalna infrastruktura nije dovoljno izgrađena.	- MMPI - MRRFEU
2.11.	Uspostava i izgradnja dječjih igrališta i parkova, sportskih igrališta, kao i parkova na otvorenom u područjima gdje slični sadržaji izostaju u svrhu poboljšanja životnih uvjeta, kao i poticanja demografiјe.	- MRRFEU
2.12.	Imajući u vidu veliki doprinos Bošnjaka obrani Republike Hrvatske, nastavit će se i unaprijediti suradnja između braniteljskih udruga Bošnjaka proisteklih iz Domovinskog rata s nadležnim Ministarstvom. Suradnja se ogleda kroz suradnju s udrugama branitelja bošnjačke nacionalne manjine na projektima šireg društvenog značaja.	- MHB
2.13.	Imajući u vidu iznimno značajan doprinos Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj zajedničkom životu te općem boljitu kao i imidžu Republike Hrvatske u svijetu, potrebno je osigurati potpore ovoj vjerskoj zajednici, a sve kako bi uspješno privela kraj gradnju, dogradnju ili renoviranje vjerskih i obrazovnih objekata na području Republike Hrvatske. Poseban naglasak stavlja se na obnovu džamije u Zagrebu, izgradnju islamskih centara u Maljevcu, Puli i Dubrovniku te izgradnju mezarja/groblja za općine Gunja i Drenovci.	- MRRFEU
2.14.	Vlada će dati podršku razvoju sporta i infrastrukture sportskih klubova, koji uključuju u svome radu mnoge pripadnike nacionalnih manjina.	- MTS
2.15.	Vlada će podržati znanstvena istraživanja koja za cilj imaju jačanje znanja o pripadnicima bošnjačke nacionalne manjine sukladno općim znanstvenim standardima.	- ULJPPNM
2.16.	Vlada će podržati inicijativu osnivanje katedre Bosnistika za izučavanje bosanskog jezika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, koji je od iznimne važnosti za pripadnike bošnjačke nacionalne manjine.	- MZOM

3. OPERATIVNI PROGRAM ZA ALBANSKU, CRNOGORSKU, MAKEDONSKU I SLOVENSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
3.1.	Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga i vijeća albanske, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine, uzimajući u obzir i kulturno-umjetnička društva.	- ULJPPNM - MRRFEU
3.2.	Vlada će podržati uspostavu središnje knjižnice makedonske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.	- MKM
3.3.	Vlada će razmotriti otkup ili darovanje prostora Kulturno prosvjetnog društva Slovenski dom u Zagrebu.	- MPG1
3.4.	Vlada će podržati osnivanje kulturnog centra crnogorske nacionalne manjine. Središnja knjižnica za crnogorsku nacionalnu manjinu može se uspostaviti u nekoj od postojećih knjižnica u Republici Hrvatskoj po uzoru na središnje knjižnice drugih nacionalnih manjina.	- MKM - ULJPPNM - MRRFEU - MPG1
3.5.	Vlada će podržati opremanje i nadogradnju objekta Makedonske pravoslavne crkve u Zagrebu i drugim sredinama gdje se za to ukaže potreba.	- MPG1 - UKVZ

4. OPERATIVNI PROGRAM ZA ČEŠKU I SLOVAČKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
4.1.	Nadležna tijela Vlade nastaviti će s postupkom identificiranja konkretnih područja u kojima bi se mogao dodatno unaprijediti status hrvatske manjine u Češkoj Republici i češke manjine u Republici Hrvatskoj te sukladno navedenim područjima nastaviti s inicijativom sklapanja Sporazuma o zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Češke Republike.	<ul style="list-style-type: none"> - SDUHIRH - ULJPPNM - MVEP - saborski zastupnik za češku i slovačku manjinu
4.2.	Nadležna tijela Vlade identificirati će konkretna područja u kojima bi se mogao dodatno unaprijediti status hrvatske manjine u Slovačkoj Republici i slovačke manjine u Republici Hrvatskoj te sukladno navedenim područjima predložiti odgovarajući pravni instrument između dvije Vlade.	<ul style="list-style-type: none"> - SDUHIRH - ULJPPNM - MVEP - saborski zastupnik za češku i slovačku manjinu
4.3.	Vlada će razmotriti mogućnosti povrata dijela imovine Zaklade Rafaela Pavićka te poboljšanja uvjeta za njen rad.	<ul style="list-style-type: none"> - MPUDT - MZOM
4.4.	Vlada će, u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, poduzeti mjere iz svoje nadležnosti za osiguranje finansijske potpore za obnovu, dogradnju, izgradnju, provedbu energetske učinkovitosti i opremanje predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola i to: Češke osnovne škole „J. A. Komenski“, Daruvar, Češke osnovne škole „J. Ružička“, Končanica, područne škole Ivanovo selo, Centra Rudolf Steiner Daruvar, Češkog dječjeg vrtića „Ferda Mravenec“, Daruvar, područnih vrtića u Josipovcu Punitovačkom, Markovcu Našičkom, i područnih vrtića u ostalim mjestima gdje žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine. Područne škole Markovac Našički - OŠ Kralja Tomislava Našice i ostalih škola gdje se uči češki ili slovački jezik po A, B, ili C modelu.	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM - MRRFEU - MPŠR - ULJPPNM
4.5.	Vlada će podržati inicijativu osnivanja odsjeka slovakistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika Slovačke manjine.	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM
4.6.	Vlada će, u suradnji s Bjelovarsko-bilogorskog županijom, Gradom Daruvarom te susjednim jedinicama lokalne samouprave, poduzeti mjere iz svoje nadležnosti za osiguranje finansijske potpore za izgradnju i opremanje učeničkog doma u Daruvaru, kojeg koriste i učenici koji pohađaju nastavu na češkom jeziku (model B i C)	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM - MRRFEU - ULJPPNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
4.7.	Vlada će analizirati postojeći sustav financiranja udruga i ustanova češke i slovačke nacionalne manjine, posebice Slovačkog centra za kulturu Našice, Novinsko-izdavačke ustanove Jednota Daruvar i Etno kuća u Lipovljanim i Ivanovom selu, predložit će trajan i održiv sustav financiranja, poduzeti odgovarajuće mјere za unaprijeđenje uvjeta rada te će poduprijeti projekte i osigurati sredstva za digitalizaciju arhiva, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.	- MKM - ULJPPNM - SNM
4.8.	Nakon stvorenih uvjeta za rad, u sastavnom dijelu Slovačkog centra za kulturu Našice, nastavit će s radom Središnja Knjižnica Slovaka, a u skladu s osnivačkim aktima Slovačkog centra za kulturu Našice, te će se kontinuirano osiguravati sredstva za nesmetani rad SKC-a.	- MKM
4.9.	Nadležna tijela Vlade će, u suradnji sa zastupnikom za češku i slovačku nacionalnu manjinu, utvrditi potreban pravni i finansijski okvir za izgradnju Češkog kulturnog centra u Daruvaru kako bi se i dalje osiguravala sredstva za rekonstrukciju, dogradnju, uređenje i opremanja objekta Češkog kulturnog centra, kao i sredstva za održivo funkcioniranje istog.	- MKM - ULJPPNM - SDUHIRH
4.10.	Vlada će nastaviti s obnovom ratom oštećenih i razrušenih stambenih objekata češke i slovačke nacionalne manjine u skladu s Programom obnove.	- MPG I
4.11.	Vlada će podupirati dovršetak već započetih aktivnosti te osigurati sredstva za obnovu, dogradnju i redovito funkcioniranje (institucionalnu podršku) Kulturno-edukacijskog centra „Tkon“ Saveza Čeha u Republici Hrvatskoj.	- MRRFEU - MZOM - ULJPPNM
4.12.	Vlada će poduzimati mјere iz svoje nadležnosti kako bi osigurala sredstva za održavanje i unaprijeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju češke i slovačke nacionalne manjine i dobivanje uporabnih dozvola za iste, te rješavanje imovinsko pravnih poslova, odnosno vlasništva.	- MRRFEU - MPŠR - MPG I - MPUDT - ULJPPNM
4.13.	Vlada će u skladu s nadležnošću pojedinog nositelja aktivnosti poduzimati mјere za osiguranje primjerenih prostornih uvjeta za rad te podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, institucionalnu podršku, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga, institucija i vijeća češke i slovačke nacionalne manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova, interpretativnih centara, te objekata prikladnih za održavanje kampova učenja češkog i slovačkog jezika i kulture (Kulturno edukativni centar Slovaka).	- MPG I - ULJPPNM - u suradnji s JLPRS
4.14.	Vlada će osigurati neophodna namjenska sredstva za pripremu tehničke dokumentacije, rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata na područjima i naseljima u kojima žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine,	- Hrvatske vode - HC

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
	poput izgradnje sustava vodovoda i odvodnje (Aglomeracija Daruvar, Aglomeracija Končanica i drugih), obnove i izgradnje nogostupa i biciklističkih staza (Ilok, Miljevci, Ljudevit Selo, Našički Markovac-Jelisavac, Daruvar-Gornji Daruvar i drugih), rasvjete (Josipovac i Jurjevac Punitovački, Ilok, Hercegovac i drugi), izgradnje i obnovu nerazvrstanih i ostalih cesta (rekonstrukcije DC5 Grubišno Polje-Končanica-Daruvar, L3309-Jazvenik i drugih), željezničke infrastrukture (Vijadukt Krndija na pruzi Banova Jaruga - Daruvar i drugih), socijalne infrastrukture (izgradnja i opremanje centara za starije osobe Dežanovac/Kreštelovac i drugih) te ostale infrastrukture - višenamjenskih domova i ostalih objekata, kulturnih, vjerskih te drugih neprofitnih organizacija u naseljima u kojim žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine (Evangelistička crkva - slovačka crkvena općina u Iloku, katolička crkva, mjesne crkve u Daruvaru, Končanici, Dežanovcu, Daruvarskom Brestovcu, Zavičajni muzej u Daruvaru). Podrška u nadležnosti Ministarstva kulture i medija pružat će se sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi.	- HEP - MRRFEU - MKM - MRMSOSP - MMPI - JLPRS - nadležni isporučitelj vodnih usluga
4.15.	Vlada će finansijski podupirati kupnju, izgradnju, obnovu i uređenje sportske infrastrukture koju koriste ili će koristiti organizacije nacionalnih manjina ili klubovi povezani s organizacijama nacionalnih manjina te podržati sportske programe (redovne sportske aktivnosti, organizacija sportskih kampova, turnira, natjecanja i drugih sportskih manifestacija, sudjelovanje na istim) organizacija nacionalnih manjina i programe sportskih klubova povezanih s organizacijama nacionalnih manjina.	- MTS - SNM - ULJPPNM

5. OPERATIVNI PROGRAM ZA MAĐARSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
5.1.	<p>Vlada će osigurati trajan sustav finansiranja iz državnog proračuna, udruga i ustanova važnih za mađarsku nacionalnu manjinu posredstvom Demokratske zajednice Mađara Hrvatske, krovne organizacije mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Vlada će osigurati financijske uvjete za kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga i vijeća mađarske manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova važnih za identitet mađarske nacionalne manjine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ULJPPNM - SNM
5.2.	Vlada će osigurati pravne i financijske preduvjete za izgradnju i opremanje nastavno-sportske dvorane pri OŠ Korod (Općina Tordinci, Vukovarsko-srijemska županija).	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM
5.3.	Vlada će osigurati financijska sredstva za potrebitu obnovu i opremanje objekta Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku (PKCM). MZOM osigurat će pravne i financijske preduvjete za zapošljavanje jednog stručnog suradnika - psihologa pri PKCM-u, a čija bi zadaća bila za sve 4 četiri osnovne škole na mađarskom jeziku u Republici Hrvatskoj prema A-modelu.	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM
5.4.	Vlada će nastaviti osiguravati sredstva za Središnju knjižnicu Mađara u Republici Hrvatskoj, čija će se djelatnost jednim dijelom odvijati u novoizgrađenom objektu belomanastirskog mađarskog centra „U Lisztovoj“ vodeći računa o interesu mađarske nacionalne manjine za promjenom adresu sjedišta Središnje Knjižnice Mađara u Republici Hrvatskoj (SKM) sa sadašnje na objekt belomanastirskog mađarskog centra „U Lisztovoj“, te uz uvažavanje odredbi Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - MKM
5.5.	Vlada će osigurati sredstva za nastavak obnove sakralnih objekata koja imaju status nepokretnih kulturnih dobara važnih za mađarsku zajednicu u Republici Hrvatskoj, i to: dovršenje obnove reformatorske crkve u Osijeku (Retfala), obnova reformatorske crkve u Brekinskoj (Grad Lipik, Požeško-slavonska županija), katoličke crkve u Batini (Općina Draž, Osječko-baranjska županija) te katoličke i reformatorske crkve u Zmajevcu (Općina Kneževi Vinogradi, Osječko-baranjska županija).	<ul style="list-style-type: none"> - MKM
5.6.	Vlada će osigurati pravne i financijske preduvjete za provedbu preporuka Hrvatsko-mađarskog međuvladinog odbora za uzajamnu zaštitu nacionalnih manjina koje se odnose na mađarsku nacionalnu manjinu u Republici Hrvatskoj, a na temelju Sporazuma između Republike Hrvatske i Mađarske o uzajamnoj zaštiti nacionalnih manjina potписанog 1995. godine, koji su ratificirali Hrvatski sabor i Mađarski parlament.	<ul style="list-style-type: none"> - MZOM - MKM - MPG - ULJPPNM - SNM - SDUHIRH

6. OPERATIVNI PROGRAM ZA ROMSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
6.1.	Vlada će u skladu s ciljevima Nacionalnog plana za uključivanje Roma 2021.-2027. u suradnji sa Savezom Roma „Kali Sara“ nastaviti poduzimati potrebne mjere s ciljem iznalaženja rješenja za zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima postoji potreba suradnje lokalnih vlasti s romskom zajednicom radi koordinacije aktivnosti bitnih za romsku nacionalnu manjinu.	- MPUDT - MRMSOSP - HZZ
6.2.	Vlada će kontinuirano unaprjeđivati rad Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje 2021. do 2027. godine te će osiguravati sredstva za rad Povjerenstva, uz donošenje novih Kriterija za rad Povjerenstva i mogućnost uvođenje naknada za članice i članove Povjerenstva iz reda romske nacionalne manjine.	- ULJPPNM
6.3.	Vlada će osigurati sredstava za mjeru javnih radova za pripadnike romske nacionalne manjine, kao i omogućiti druge potrebne modifikacije kako bi se korištenje mjere optimiziralo u odnosu na potrebe.	- MRMSOSP - HZZ
6.4.	Vlada će u sklopu Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali (za naredno razdoblje) osigurati provedbu natječaja za finansiranje aktivnosti kojima će se nastaviti poticati i razvijati uključivo obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine.	- MZOM - ULJPPNM
6.5.	Vlada će kontinuirano poticati obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine na svim razinama obrazovanja, te u okviru ovlasti nadležnog ministarstva osigurati provođenje mjera pozitivne diskriminacije za upise pripadnike romske nacionalne manjine.	- MZOM
6.6.	Vlada će u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kontinuirano unaprjeđivati uvjete rada Vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine na razini općina, gradova i županija uključujući osiguranje i opremanje adekvatnog prostora za rad istih ili kupovinu poslovnih prostora ili njihove izgradnje.	- MRRFEU - ULJPPNM - MPUDT - JLPRS
6.7.	Vlada će pri donošenju Zakona o socijalnoj skrbi razmotriti prijedloge predstavnika romske zajednice kroz radnu skupinu za izmjenu zakona.	- MRMSOSP
6.8.	Vlada će kontinuirano podržavati aktivnosti i rad Središnje knjižnice Roma u Republici Hrvatskoj.	- MKM - SNM
6.9.	Vlada će kontinuirano podržavati rad Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“. Podrška u nadležnosti Ministarstva kulture i medija pružat će se sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i finansiranju javnih potreba u kulturi.	- MKM - SNM
6.10.	Vlada će koordinirati proces i po potrebi osigurati finansijska sredstva s ciljem da se prostor središnjeg ureda Saveza na adresi Pavla Hatza 23/5 i 23/3 u Zagrebu dodijeli na dugoročni najam ili da se prostor Savezu daruje ili osigura pravo otkupa.	- ULJPPNM - SNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
6.11.	Vlada će provoditi programe za unaprjeđenje životnih uvjeta i unaprjeđenja infrastrukture u romskim naseljima i područjima naseljenim Romima, uključujući i ona koja su iznad IV. stupnja razvijenosti, i kada njihov broj ne prelazi 5 % udjela u ukupnom stanovništvu putem nacionalnih sredstava.	- MPG I - MRRFEU
6.12.	Vlada će uskladivati Operativne programe i druge strateške dokumente kako bi sredstva iz europskih i drugih dostupnih međunarodnih fondova usmjerila ka razvoju područja naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u predstojećoj europskoj finansijskoj perspektivi.	- MRRFEU - MG - MPŠR
6.13.	Vlada će nastaviti sufinanciranje izrade prostornih planova, projekata koji imaju za cilj unaprjeđenje infrastrukture i urbanizacije romskih naselja te u slučajevima u kojima to nije moguće provesti stambeno zbrinjavanje romskih obitelji i izgradnju novih objekata te kupnju i preuređenje postojećih zgrada za stambeno zbrinjavanje i integraciju romskih obitelji.	- MPG I
6.14.	Vlada će poticati donošenje prostornih planova koji će sagledavati stanje izgrađenih građevina (infrastrukture i urbanizacije romskih naselja) i predložiti rješenje za ishođenje građevinskih dozvola.	- MPG I
6.15.	Vlada će kontinuirano putem Ministarstva prostornoga uredenja, graditeljstva i državne imovine, provoditi godišnje programe unaprjeđenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine u suradnji sa Savezom Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ s ciljem osiguravanja osnovnih životnih uvjeta u kućanstvima pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati odgovarajući iznos za provedbu programa.	- MPG I - ULJPPNM
6.16.	Vlada će podržati projekte unaprjeđenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine u suradnji sa savezom udruga okupljenih u Savezu Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ kojim će se pristupiti uređenju i obnovi postojećih objekata u vlasništvu socijalno ugroženih pripadnika romske nacionalne manjine.	- MRMSOSP - MPG I
6.17.	Vlada će nastaviti s projektom elektrifikacije romskih naselja i kućanstava kontinuirano kroz suradnju Ministarstva gospodarstva i HEP-a, te po potrebi osvježivati ugovore s HEP-om.	- MG - HEP
6.18.	Vlada će pronaći održivo rješenje za 100 % financiranje sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada u romskim naseljima na temelju prijedloga Nacionalnog povjerenstva za uključivanje Roma za svaku godinu zasebno.	- MPG I - FZOEU
6.19.	Vlada će dovršiti izgradnju društvenih domova i potrebne javne infrastrukture u romskim naseljima, te nastaviti s izgradnjom objekata za javnu namjenu i na drugim područjima naseljenima pripadnicima romske nacionalne manjine.	- MRRFEU - SNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
6.20.	Vlada će razmotriti mogućnost uređenja i obnove stambenih zgrada socijalno ugroženih pripadnika romske nacionalne manjine koji stanuju izvan romskih naselja, iz nacionalnih i EU izvora.	- MPG - MRRFEU
6.21.	Vlada će kontinuirano podržati provedbu programa iz područja obrazovanja, zdravlja i socijalnih programa u izgrađenim društvenim domovima za romsku zajednicu u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“.	- ULJPPNM - MZOM - SNM - MZ - MRMSOSP
6.22.	Vlada će nastaviti poticati stambenu gradnju za zbrinjavanje socijalno ugroženih pripadnika romske nacionalne manjine po uzoru na projekt izgradnje „romskih kuća“ u Dardi.	- MPG
6.23.	Vlada će podupirati funkcioniranje, održavanje i unaprjeđenje rada romskih kulturno-sportskih centara.	- ULJPPNM - MZOM - MTS - MKM
6.24.	Vlada će pomoći osigurati gradevinsko zemljište i sredstva za izgradnju objekta društvene namjene za društvene djelatnosti romske zajednice na području Grada Zagreba ili dodijeliti i urediti prikladan prostor iz državnog fonda.	- ULJPPNM - MPG
6.25.	Vlada će podržati rad Pilot-projekta „KULTURNO EDUKACIJSKI HOSTEL“ Humanitarne Udruge Lovari koji podrazumijeva uređenje postojećeg prostora i uređenje za potrebe očuvanja kulturne autonomije romske zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije.	- ULJPPNM
6.26.	Vlada će u sklopu revizije propisa o JUSP Jasenovac urediti položaj Romskog memorijalnog centra Uštica u okviru JUSP Jasenovac te će osigurati sredstva za kontinuirani i održiv rad Centra.	- MKM
6.27.	U svrhu poboljšanja položaja Romkinja organizirat će se međunarodna konferencija s ciljem intenziviranja transformacije iz interseksijske diskriminacije u uključivo društvo za Romkinje.	- MKM - MVEP - URS - ULJPPNM
6.28.	Vlada će putem Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Agencije za odgoj i obrazovanje osigurati finansijske i kadrovske preduvjete za izradu udžbenika i ostalih potrebnih materijala za provedbu Modela C za romsku nacionalnu manjinu sukladno usvojenom kurikulumu.	- MZOM
6.29.	Vlada će kontinuirano, sukladno mogućnostima te kriterijima propisanim javnim natječajima, povećavati maksimalni mjesecni iznos učeničkih i studentskih stipendija za pripadnike romske nacionalne manjine.	- MZOM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
6.30.	Vlada će programski i kontinuirano podržavati projekte obrazovanja odraslih na svim razinama do izvanrednih studija, zapošljavanja i samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine putem Povjerenstva za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine	- HZZ - ULJPPNM
6.31.	Vlada će poticati obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine na svim razinama te će aktivno raditi na donošenju potrebnih udžbenika, radnih i drugih materijala za provedbu obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine pod zasebnim manjinskim modelima te će poticati pozitivnu diskriminaciju romske nacionalne manjine za upise putem kvota na visokim učilištima - jedan po smjeru, te će za te svrhe osigurati potrebna finansijska sredstva na poziciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih.	- MZOM
6.32.	Vlada će kontinuirano unaprjeđivati uvjete u romskim naseljima i obrazovnim institucijama na područjima naseljenim Romima s ciljem stvaranja mogućnosti za obavezno dvogodišnje predškolsko obrazovanje djece romske nacionalne manjine te će u tu svrhu unaprjeđivati postojeći i izgraditi novu potrebnu infrastrukturu (vrtići, škole i montažne objekte).	- MZOM
6.33.	Vlada će kontinuirano poticati održavanje edukativnih igraonica u dječjim vrtićima i/ili školama za djecu predškolskog uzrasta s ciljem učenja hrvatskog jezika i ostalih aktivnosti radi bolje integracije u odgojno-obrazovni sustav.	- MZOM
6.34.	Vlada će podržavati programe obrazovanja odraslih i ostale aktivnosti Romskog edukacijskog centra u Zagrebu.	- MZOM - AZOO
6.35.	Vlada će u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom obrtničkom komorom poduzeti mјere za pomoć srednjoškolcima pripadnicima romske nacionalne manjine u pronalasku obvezne prakse odnosno stjecanja stručnih kvalifikacija u svrhu budućeg zapošljavanja.	- MZOM - HGK - HOK

7. OPERATIVNI PROGRAM ZA AUSTRIJSKU, BUGARSKU, NJEMAČKU, POLJSKU, RUMUNJSKU, RUSINSKU, RUSKU, TURSKU, UKRAJINSKU, VLAŠKU I ŽIDOVSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
7.1.	Vlada će poduprijeti dovršetak već započetih aktivnosti na izgradnji, uređenju i opremanju Spomen kuće Nijemaca i Austrijanaca u Siraču.	- MPG - MRRFEU - ULJPPNM
7.2.	Vlada će osigurati institucionalnu podršku Spomen kuće Nijemaca i Austrijanaca u Siraču.	- ULJPPNM
7.3.	Vlada će podržati inicijativu Društva Rusina u Republici Hrvatskoj „RUSNAK“ za uvođenje lektorata rusinskog jezika i književnosti kao izbornoga predmeta na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a koji je od iznimne važnosti za pripadnike rusinske nacionalne manjine.	- MZOM
7.4.	Rusini - Uvođenje ranoga učenja rusinskog jezika i kulture u dječjim vrtićima u Zagrebu, Starim Jankovcima i Petrovcima Vlada će podržati inicijativu Društva Rusina u Republici Hrvatskoj „RUSNAK“ za uvođenje ranoga učenja rusinskog jezika i kulture u dječjim vrtićima DV „Petar Pan“ u Zagrebu i vrtiću u Starim Jankovcima i Petrovcima.	- MZOM
7.5.	Suradnja sa Savezom Rusina Republike Hrvatske Vlada će u suradnji sa Savezom Rusina Republike Hrvatske unaprjeđivati uvjete rada udruga nacionalnih manjina i kulturne suradnje te pomoći unutarnje uređenje Doma kulture u Petrovcima, pomoći izgradnju amfiteatra za manifestacije i Petrovačko zvono - Petrovci, rekonstrukciju Kuće s tradicijskom okućnicom (Muzej) - Petrovci te rekonstrukciju krovišta i unutarnjeg uređenja na zgradi Saveza Rusina RH - Vukovar. Podrška u nadležnosti Ministarstva kulture i medija pružat će se sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi.	- MKM
7.6.	Vlada će u suradnji s Udrugom KALINKA putem postojećeg okvira nastaviti podržavati prihvatljive projekte udruge i područja kulturne autonomije te osigurati sredstva za unutarnje uređenje i nabavu inventara za rad udruge.	- ULJPPNM
7.7.	Vlada će u suradnji s predstavnikom turske nacionalne manjine u Gradu Zagrebu osigurati sredstva za opremanje prostora Udruge Turaka Republike Hrvatske i Ureda predstavnika turske nacionalne manjine u Gradu Zagrebu.	- ULJPPNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
7.8.	Vlada će podupirati aktivnosti i djelovanje udruga poljske nacionalne manjine.	- SNM
7.9.	Vlada će podržati projekte i inicijative za rad radijskih i televizijskih emisija na ukrajinskom jeziku na lokalnoj i nacionalnoj razini.	- MKM
7.10.	Vlada će u skladu s nadležnošću pojedinog nositelja podržati rad i programske aktivnosti udruga koje okupljaju tursku nacionalnu manjinu te poticati međunarodnu kulturnu suradnju između Republike Turske i Republike Hrvatske.	- UU - NZRCD - ULJPPNM
7.11.	Vlada će podržati inicijativu osnivanja katedre za rusinski jezik i kulturu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika manjine.	- MZOM
7.12.	Vlada će podržati osnivanje razrednih odjeljenja koja izučavaju ukrajinski jezik i kulturu po modelu C u osnovnim školama te razmotriti zapošljavanje savjetnika za školstvo ili omogućiti jednom od nastavnika koordinativnu savjetodavnu aktivnost radi koordinacije ukrajinskih odjeljenja u osnovnim školama. Pri izradi školskih programa i školskih udžbenika za ukrajinsku nacionalnu manjinu Vlada će omogućiti sudjelovanje stručnjaka za ukrajinski jezik, pismo i kulturu u stručnim povjerenstvima za udžbenike i nastavne materijale.	- MZOM

8. OPERATIVNI PROGRAM ZA SRPSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.1.	Program obnove, popravka i opremanja obiteljskih kuća i stanova ubrzat će se. U tu svrhu osigurat će se dostatna finansijska sredstva radi njegova završetka u ovom mandatnom razdoblju. Dinamika ubrzanja i obim osiguravanja dostatnih finansijskih sredstava usuglasit će se s predstvincima srpske zajednice.	- MPG - MPUDT
8.2.	Vlada će utvrditi popis objekata koji su pretrpjeli štetu u ratu, a koji nisu unutar postojećeg zakonskog okvira uspjeli realizirati zahtjev za obnovu ili naknadu štete te osigurati pravičnu naknadu.	- MPG - MPUDT
8.3.	Dovršit će se program stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskog prava uz nove načine rješavanja tog programa. Omogućiće se otkup stambenih jedinica višegodišnjim korisnicima tzv. kadrovskih stanova po povoljnijim uvjetima.	- MPG - u suradnji s tijelima državne i javne vlasti te JPRS koje su vlasnici stambenih jedinica
8.4.	Vlada će svake proračunske godine i razmjerno potrebama povećavati iznos sredstava za realizaciju postojećih programa stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima, s posebnim naglaskom na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razvrstane u I. skupinu indeksa razvijenosti te potrebe pripadnika srpske nacionalne manjine za stambenim zbrinjavanjem na tim područjima.	- MPG - u suradnji s tijelima državne i javne vlasti te JPRS koje su vlasnici stambenih jedinica
8.5.	Vlada će za pitanja iz područja rada i mirovinskog sustava koja opterećuju srpsku nacionalnu manjinu, a tiču se neisplaćenih mirovina i konvalidacije radnog staža, predložiti moguća rješenja i osigurati potrebna sredstva u suradnji s izabranim predstvincima srpske nacionalne manjine i uz uključivanje organizacija zainteresiranih građana.	- MRMSOSP
8.6.	Vlada će podržati program pružanja pravne pomoći pripadnicima srpske nacionalne manjine radi zaštite građanskih i političkih prava, suzbijanja diskriminacije, ostvarenja nacionalne ravnopravnosti i manjinskih prava propisanih Ustavnim zakonom i drugim propisima i međunarodnim konvencijama, prava na obnovu, stambeno zbrinjavanje, statusna i druga pitanja kojima se otklanjaju posljedice rata, društvene i socijalne nejednakosti.	- MPUDT - ULJPPNM
8.7.	Vlada će podržati kupnju, obnovu, uređenje, opremanje, održavanje i rad postojećih kulturnih centara te izgradnju, dogradnju, obnovu, opremanje i rad novih kulturnih i obrazovnih centara, društvenih domova i prostora za srpsku nacionalnu manjinu u onim sredinama u kojima postoji potreba i za koje se izrade idejna rješenja u razdoblju Operativnih programa, a na prijedlog izabranih predstavnika srpske nacionalne manjine.	- ULJPPNM - MRRFEU - MZOM - MKM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.8.	Vlada će osigurati sredstva za obnovu uništenih i oštećenih spomenika kulture i spomeničke baštine značajnih za identitet srpske nacionalne manjine, uključujući spomenike posvećene antifašističkoj borbi, sukladno Zakonu o kulturnim vijećima i finansiranju javnih potreba u kulturi te Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.	- MKM
8.9.	Vlada će svake godine osigurati odgovarajući iznos sredstava za obnovu sakralnih objekata Srpske pravoslavne crkve. Vlada će osigurati dodatna sredstva za adaptaciju vjerskih objekata važnih za identitet srpske nacionalne manjine kroz posebne programe.	- MPG - MKM - ULJPPNM - MRRFEU - UKVZ
8.10.	Vlada će osigurati potporu JLP(R)S za izgradnju, opremanje i održavanje multifunkcionalnih socijalnih centara te centara i domova za starije u lokalnim, osobito ruralnim zajednicama, u kojima će se omogućiti primarna zdravstvena zaštita, topli obrok i dnevni boravak s aktivnostima te ostali oblici skrbi, usmjereni primarno na starije građane kojima ne treba stalna skrb. Za tu potrebu nastojat će se iskoristiti postojeći zapušteni javni objekti, uz adaptacije. Podržat će se programi za usluge prijevoza u izoliranim krajevima za stanovništvo kojima su manje dostupne osnovne usluge, poput pošte ili zdravstvene zaštite.	- MRRFEU - MRMSOSP - ULJPPNM
8.11.	Vlada će podržati izgradnju, dogradnju, obnovu, opremanje i rad objekata i prostora udruga i vijeća srpske nacionalne manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova.	- ULJPPNM - MTS
8.12.	Vlada će u suradnji s lokalnom i regionalnom vlasti te pravosudnim tijelima, kao i državnim tijelima osigurati ravnopravnu zastupljenost pripadnika srpske nacionalne manjine te u komunikaciji sa spomenutima, kao i izabranim predstavnicima srpske nacionalne manjine osmišljavati mjere i akcije za dosljednu primjenu članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.	- MPUDT - ULJPPNM - SNM
8.13.	Vlada će u skladu sa svojim ovlastima poduzeti mjere da pri provedbi izbora za Hrvatski sabor otkloni narušavanje privatnosti i osigura tajnost ostvarenja biračkog prava bez obzira u kojoj izbornoj jedinici (I-XII) birač glasao.	- MPUDT - DIP
8.14.	Vlada će osigurati primjenu Ugovora sklopljenog između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske s ciljem jačanja prisutnosti manjinskog jezika i pisma u medijima, uključujući nacionalne, ali i regionalne tamo gdje živi više pripadnika srpske zajednice, što uključuje i suradnju s televizijskim i radijskim nakladnicima srpskih manjinskih organizacija.	- MKM - HRT - SNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.15.	Vlada će razmotriti rješenje statusa organizacija Srba u Hrvatskoj osnovanih prema međunarodnim ugovorima, Srpskog narodnog vijeća i Zajedničkog vijeća općina Vukovar, kako bi se stvorile prepostavke za stabilnost i unapredjenje njihovog rada.	- MPUDT - SNM - UU
8.16.	Vlada će kod izrade novog Zakona o medijima uspostaviti pravni okvir koji će uzeti u obzir potrebe nacionalnih manjina u medijskom prostoru, uključujući srpsku nacionalnu manjinu. Nastavit će se osiguravati sredstva za ostvarivanje prava na informiranje pripadnika srpske nacionalne manjine.	- MKM - SNM - ULJPPNM
8.17.	Vlada će u suradnji s jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave osigurati potrebna finansijska sredstva kroz poseban program za provedbu rada i programa vijeća i predstavnika nacionalnih manjina koja djeluju na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.	- MPUDT - ULJPPNM
8.18.	Vlada će podupirati znanstveno-istraživačke, bibliotekarsko-izdavačke i dokumentarno-arhivističke aktivnosti institucija srpske manjine, provedene prema visokim stručnim standardima. Vlada će financirati i podržavati rad Središnje knjižnice Srba u Hrvatskoj, Arhiva Srba u Hrvatskoj te će podržati osnivanje Znanstveno-istraživačke institucije za povijest, jezik i kulturu Srba u Hrvatskoj i obnovu Muzeja Srba u Hrvatskoj.	- MZOM - MKM - ULJPPNM - SNM
8.19.	Vlada će podržati formiranje nastavničkog studija srpskog jezika i kulture u Zagrebu i Osijeku, studijskog programa na učiteljskim fakultetima za učitelje u programima na manjinskim jezicima i pismima, za model A kao najbrojniji (najviše odjela, učenika i nastavnika) i za model C koji obuhvaća i nacionalnu grupu predmeta.	- MZOM
8.20.	Vlada će prilikom izrade kurikuluma i udžbenika, osobito iz društveno-humanističkih predmeta poput povijesti, geografije, književnosti, likovne i glazbene kulture itd. u dominantnom (ne manjinskom) obrazovanju uključivati sadržaj koji se odnosi i na nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, odnosno one sadržaje koji u pozitivnom kontekstu spominju prisutnost i doprinos i nacionalnih manjina, uključujući srpsku. U stručnim tijelima za izradu osigurat će se i sudjelovanje stručnjaka za manjinsko obrazovanje.	- MZOM
8.21.	Vlada će poduzeti mjere kojima će podržati prijenos osnivačkih prava nad osnovnim školama s jedinica područne (regionalne) samouprave na one jedinice lokalne samouprave za koje su ispunjeni zakonski i podzakonski uvjeti.	- MZOM - JPRS
8.22.	Vlada će poduzeti potrebne mjere i izmijeniti propise na način da sastav kombiniranih razrednih odjela ili odgojno-obrazovnih skupina (karakterističnih npr. za model C na srpskom jeziku i ciriličnom pismu) bude s učenicima od ne više od dva razreda.	- MZOM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.23.	Vlada će osigurati finansiranje posebnih udžbenika ili drugih nastavnih materijala za rad u školama (po modelu A, B i/ili C) te će opremiti škole potrebnim metodičko-didaktičkim materijalima (npr. za učenje ciriličnog pisma ili geografije).	- MZOM - ULJPPNM
8.24.	Vlada će u proračunu osigurati sredstva za obnovu i opremanje škola u kojima se nastava izvodi na srpskom jeziku i ciriličnom pismu po modelu A, B i C.	- MZOM
8.25.	Vlada će podržavati programe i mјere za učenike i studente pripadnike srpske nacionalne manjine radi postizanja jednakosti u sustavu obrazovanja te njihove dugoročne i održive uključenosti u društvo obrazovanja, a kroz obrazovanje na manjinskom jeziku te opće obrazovne programe.	- MZOM - ULJPPNM
8.26.	Vlada će u suradnji s izabranim srpskim manjinskim predstavnicima i organizacijama osmislitи modele poticanja uvodenja ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima živi veći udio pripadnika nacionalnih manjina, uključujući i one u kojima je taj udio po službenom popisu ispod jedne trećine.	- MPUDT
8.27.	Vlada će temeljem zakonskih osnova pratiti, analizirati i unaprјedivati uvjete potrebne za stjecanje hrvatskog državljanstva.	- MUP
8.28.	Vlada će u suradnji s nadležnim upravnim tijelima županije, odnosno Grada Zagreba potaknuti proces obnove matičnih knjiga uništenih ili oštećenih tijekom rata, koje u skladu sa Zakonom o državnim maticama zahtijevaju hitnu obnovu, a čiji nedostatak onemogućava ostvarivanje statusnih prava.	- MPUDT
8.29.	Tijela državne uprave će poduzeti mјere kako bi olakšala položaj stranaka u postupcima utvrđivanja hrvatskog državljanstva u slučajevima kad su knjige državljana uništene.	- MUP
8.30.	Polazeći od činjenice da je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i provođenje postupka davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta preduvjet za ostvarenje dohotka od poljoprivredne djelatnosti, Vlada će uređiti ove odnose shodno zakonskoj regulativi i uskladiti s postojećim stanjem tj. sa stvarnim posjednicima, kao i što hitnije provesti natječaje za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u svim JLS-ovima gdje to dosad nije napravljeno.	- MPŠR - JLPRS
8.31.	Vlada će unaprјedivati poljoprivrednu proizvodnju davanjem subvencija poljoprivrednim proizvođačima kroz mјere i natječaje za povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača i za olakšani plasman proizvoda na tržiste, na	- MPŠR - JLPRS

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
	područjima naseljenima nacionalnim manjinama. Financijski će podržavati poljoprivrednike pozivom na udruživanje i zajedničko obavljanje proizvodnje radi smanjenja troškova te osnivanje zadruga i sličnih interesnih udruživanja (inkubatora, klastera...).	
8.32.	Vlada će organizirati dodatnu stručnu pomoć poljoprivrednim proizvođačima na područjima naseljenima nacionalnim manjina, održavanjem edukativnih radionica za poticanje inovacija i digitalizacije u poljoprivredi, kao i za uvođenje novih tehnoloških procesa. Osigurat će se pomoć poljoprivrednicima u administrativnim poslovima.	- MPŠR
8.33.	Vlada će pristupiti kapitalnom projektu izgradnje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina, osobito uzimajući u obzir klimatske promjene i otežane uvjete gospodarenja poljoprivrednim zemljištem uvjetovane manjom padalinom i općim porastom temperature kao posljedice globalnog zagrijavanja planete. Korištenje velikog vodnog potencijala Republike Hrvatske kroz riječne slivove bit će stavljeno u funkciju proizvodnje hrane kao osnovnog resursa.	- MPŠR - HV - JLS
8.34.	Vlada će podržati formiranje zemljišnog fonda kroz otkup ili zakup u svrhu stavljanja u funkciju zapuštenog poljoprivrednog zemljišta i zemljišta koje nije u funkciji poljoprivredne proizvodnje te opremu za privođenje poljoprivrednoj svrsi i održavanje, čime bi se doprinijelo povećanju produktivnosti i stvaranju dodane vrijednosti proizvodnje za domicilne nositelje OPG-ova te bolja i učinkovitija kontrola zapuštenog zemljišta, posebice u područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima. Vlada će pružati potrebnu pomoć vlasnicima zemljišta, OPG-ova i manjinskim vijećima u procesu postizanja navedenih ciljeva.	- MPŠR
8.35.	Vlada će poticati poduzetničku klimu na područjima naseljenima nacionalnim manjinama izgradnjom poslovnih zona i poduzetničkih inkubatora kao generatora razvoja malih sredina s obzirom na nerazvijenost jedinica lokalne samouprave u kojima živi veći dio pripadnika srpske zajednice.	- MG
8.36.	Vlada će provoditi mjere za razvoj kontinentalnog turizma na područjima naseljenima nacionalnim manjinama, kao smjera razvoja malih sredina koje pružaju specifičnu turističku ponudu zasnovanu na očuvanju prirode, zaštiti kulturne baštine, afirmaciji lokaliteta važnih za identitet nacionalnih manjina te revitalizaciji slabije posjećenih destinacija. Turističke potencijale čine raznovrsni prirodni potencijali u vidu parkova prirode, riječnih slivova, lovног i ribolovnog turizma, raznovrsnosti flore i faune kao i infrastrukturni zahvati poput poučnih staza, biciklističkih staza i objekata ugostiteljskih tipova s gastronomskom ponudom.	- MTS - HV - JPRS - LAG
8.37.	Vlada će provoditi ujednačavanje komunalnog standarda u jedinicama lokalne samouprave gdje žive pripadnici manjina. Kroz Program pomoći brdsko-planinskim područjima, Program održivog razvoja lokalne zajednice, Program pomoći područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina i programe pomoći Dalmatinskoj zagori, Ravnim	- MRRFEU - MPGJ - HV

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
	Kotarima, Bukovici, Lici, Gorskem Kotaru, Slavoniji, Baranji i Srijemu, Sisačko-moslavačkoj županiji i ostalim krajevima osigurati će se dodatna sredstva za pomoći jedinicama lokalne samouprave od I. do IV. skupine po razvijenosti. Osobito će se povećati učešće u izgradnji nerazvrstanih cesta, obnovi javne rasvjete, izgradnji predškolskih objekata kao i izgradnji vodoopskrbne infrastrukture. Vlada će predložiti model korekcije koeficijenta za zaposlene ovisno o stupnju razvijenosti, na način da budu veći u slabije razvijenim krajevima.	
8.38.	Vlada će posebno nadzirati ispunjavanje svih obveza propisanih zakonima koji se odnose na plaćanje naknada i finansijske doprinose jedinicama lokalne samouprave, a imajući u vidu da se iz tih sredstava dijelom osiguravaju potrebe nacionalnih manjina (kao što su na primjer vjetroelektrane i ostali infrastrukturni objekti).	- MFIN
8.39.	Vlada će voditi računa o naseljima s pretežito manjinskim stanovništvom koja su u sastavu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s višim stupnjem razvijenosti i uključiti ih u natječaje za finansiranje programa za područja naseljena pripadnicima nacionalnih manjina.	- MRRFEU - MPŠR - VSNM
8.40.	Vlada će poduzimati mjere radi obnove i izgradnje vodovodne mreže na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima, uz polugodišnje izvještavanje, kako bi omogućili da se svi krajevi Hrvatske ravnomjerno razvijaju te da svi državljeni Republike Hrvatske imaju jednake uvjete u pogledu pristupa pitkoj vodi. Vlada će donijeti akcijski plan radi obnove i izgradnje vodovodne mreže.	- MZOZT - MRRFEU - HV - javni isporučitelji vodnih usluga
8.41.	Vlada će poduzimati mjere radi obnove i izgradnje cesta, bez obzira da li se radi o državnoj, županijskoj, lokalnoj ili nerazvrstanoj cesti na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima, uz polugodišnje izvještavanje.	- MMPI - MRRFEU
8.42.	Vlada će poduzimati mjere radi završetka procesa elektrifikacije područja koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima kako bi svi državljeni Republike Hrvatske imali jednake uvjete u pogledu elektroenergetske infrastrukture, a osobito niskonaponske mreže na područjima povratka prognanika i izbjeglica, uz polugodišnje izvještavanje o napretku.	- MG - MRRFEU - HEP
8.43.	Vlada će poduzimati mjere za poboljšanje uvjeta života i povećanje razine razvoja za pripadnike srpske nacionalne manjine kroz programe i projekte koji imaju razvojnu i socijalnu komponentu na područjima gdje povjesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.	- ULJPPNM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.44.	Nastaviti će se i unaprijediti proces podnošenja zahtjeva prema Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, uz dodatno osiguranje transparentnosti u svim fazama donošenja odluka i primjene Zakona.	- MHB
8.45.	Vlada će nastaviti raditi na punoj provedbi Zajedničke deklaracije o nestalim osobama, uz osiguravanje jednakog postupanja prema nestalim osobama, bez obzira na njihovo državljanstvo. Prema nestalim i smrtno stradalim osobama za koje nije poznato mjesto ukopa, nastaviti će se jednako postupanje, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost. Vlada će nastaviti podržavati mjere i aktivnosti za ubrzanje postupka pronalaženja grobišta, ekshumaciju i identifikaciju pronađenih posmrtnih ostataka svih stradalih. Na prikidan način uključiti će se izabrane predstavnike i udruge srpske nacionalne manjine koji mogu pomoći u pronalaženju i identifikaciji.	- MHB
8.46.	Vlada će osigurati potrebne mjere kako bi se uklanjanje ratnih ruševina, građevinskih ostataka i građevinskog otpada vodilo uz suglasnost vlasnika ruševine, odnosno terena i uz sufinanciranje države i lokalne samouprave.	- MPGJ - MPUDT - JLS
8.47.	Vlada će poduzimati sve potrebne mjere radi unaprjeđenja procesuiranja svih ratnih zločina, neovisno o nacionalnosti počinitelja i žrtve. Razvijati će se regionalna suradnja kao važan preduvjet za učinkovito i nepristrano procesuiranje ratnih zločina, uključujući razmjenu predmeta i dokaza između tužiteljstava respektivnih zemalja. Napraviti će se dodatan iskorak u javnom osvješćivanju o počinjenim ratnim zločinima neovisno o identitetu žrtava i počinitelja, a s ciljem da se osnaži suočavanje s ratnim zločinima.	- MPUDT
8.48.	Vlada će suradivati s predstvincima srpske nacionalne manjine i predstvincima naroda žrtava vezano uz rad JUSP Jasenovac, vodeći se s punom pažnjom prema svim žrtvama i svim narodima stradalnicima u tom kompleksu. Ustanovi će se osigurati financiranje razmjerne značaju lokaliteta za hrvatsku povijest. Vlada će poduzimati mjere kako bi pojačala javnu svijest o logoru i dogadjajima povezanim s njim, osobito kod mladih, njegujući kulturu sjećanja uz dostojanstveno obilježavanje drugih lokacija većih logora NDH.	- MKM - MZOM - SNM
8.49.	Vlada će predložiti osnivanje zaklade za promicanje dijaloga i suradnje između mladih Hrvata iz Srbije i mladih Srba iz Hrvatske te mladih iz dvaju država općenito, u sferi kulture, obrazovanja, znanosti i sporta.	- MZOM - MKM - MVEP - SDUHIRH
8.50.	Vlada će poduzimati mjere za intenziviranje rada i održavanje redovitih sastanaka Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu prava nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Republike Srbije (MMO) te u okviru svoje nadležnosti osigurati provedbu mjera i preporuka za zaštitu nacionalnih manjina u djelima državama, polazeći od bilateralnog sporazuma o zaštiti manjina, s ciljem zaštite manjinskih prava te unaprjeđenja bilateralnih odnosa dviju država.	- ULJPPNM - SDUHIRH

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
8.51.	Pripadnici srpske nacionalne manjine, njihove organizacije (udruge, ustanove, vijeća i drugi organizacijski oblici) održavat će veze sa srpskim narodom, te s pravnim osobama sa sjedištem na području matične države te drugih država gdje žive pripadnici srpskog naroda, uključujući i organizacije hrvatskog naroda u tim državama, koje obavljaju djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, nakladničke (izdavačke) i humanitarne djelatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - ULJPPNM - SNM - SDUHIRH

9. OPERATIVNI PROGRAM ZA TALIJANSKU NACIONALNU MANJINU

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
9.1.	Provjeda Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, potpisano 1996. godine u Zagrebu, koji su ratificirali Hrvatski sabor i Talijanski parlament. U spomenutom Ugovoru posebnu važnost ima provedba članaka 2. i 3., koji se odnose na stečena prava talijanske nacionalne manjine i na njihovo postupno priznavanje na najvišoj razini na cijelom teritoriju na kojem su Talijani povjesno nastanjeni, te članka 4. koji govori o statusu organizacije Talijanske unije, a koja predstavlja sve pripadnike talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj kao i u Sloveniji.	- MVEP - MZOM - MKM - ULJPPNM
9.2.	Osnažiti će se suradnja s nadležnim institucijama u Republici Hrvatskoj i Talijanskoj Republici s ciljem provedbe Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina u dijelu koji se odnosi na hrvatsku manjinu koja živi u Italiji, a u duhu načela <i>pacta sunt servanda</i> , kao i odgovornost obje strane za navedeno.	- SDUHIRH - MVEP
9.3.	Za potrebe što bolje provedbe Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, potpisano 1996., u odnosu na talijansku i hrvatsku manjinu, Vlada je otvorena za osnivanje mješovite radne skupine u kojoj će sudjelovati pripadnici talijanske i hrvatske manjine, Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Italije.	- MVEP
9.4.	Vlada će zaštiti i obnoviti nadgrobne spomenike talijanske manjine na grobljima u općinama i gradovima u kojima povjesno živi talijanska manjina, na način da se zaštiti višestoljetna prisutnost talijanske zajednice, s ciljem očuvanja kolektivnog pamćenja o povjesnoj prisutnosti Talijana na tim područjima.	- MPG - MKM
9.5.	Vlada će osigurati institucionalnu podršku za izdavačku kuću EDIT iz Rijeke, Centar za povjesna istraživanja iz Rovinja, Talijansku dramu iz Rijeke, Talijansku uniju iz Rijeke i za Zajednicu Talijana koje djeluju na području Republike Hrvatske.	- MKM - ULJPPNM - SNM
9.6.	Vlada će osigurati sredstva za nadogradnju osnovne škole u Puli, osnovne škole u Rovinju, osnovne škole u San Nicolò u Rijeci i izgradnju sportskih dvorana osnovnih škola Gelsi i Belvedere u Rijeci. Vlada će osigurati sredstva za kupnju, obnovu i opremanje sjedišta Zajednica Talijana i Talijanske unije u suradnji s Republikom Italijom te jedinicama lokalne, područne (regionalne) samouprave.	- MZOM
9.7.	Vlada će u suradnji sa zastupnikom talijanske nacionalne manjine podržati rad društvenih centara u jedinicama lokalne samouprave, prvenstveno gradovima koji će okupljati pripadnike talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.	- MRMSOSP - ULJPPNM
9.8.	U svim školama s nastavom na hrvatskom jeziku, u općinama i gradovima u kojima povjesno živi talijanska manjina, a koji su dvojezični, poduzeti će se mjere za uvođenje učenja talijanskog jezika kao predmeta od kojeg je izjavom roditelja moguće odustati u duhu članaka 2. i 3. spomenutog Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina.	- MZOM

Broj aktivnosti	Aktivnost	Nositelji
9.9.	Vlada će provesti analizu sustavnih problema do kojih dolazi prilikom provođenja državne mature za polaznike škola na talijanskom jeziku te predložiti smjernice za njihovo rješavanje na način da će ocjena ispita iz talijanskog jezika, u svim pravima koja proizlaze iz državne mature, biti tretirana kao ocjena hrvatskog jezika u školama s nastavom na hrvatskom jeziku, poštujući pritom autonomiju sveučilišta. U dogovoru s roditeljima i učenicima omogućit će se izbor priznavanja ocjena hrvatskog, odnosno talijanskog jezika kao materinskog, prigodom bodovanja upisa u srednje škole s nastavom na talijanskom jeziku.	- MZOM
9.10.	Vlada će priznati sveučilišne diplome i zvanja, koja su stečena u državama Europske unije, sukladno Zakonu o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija i Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, te će omogućiti predavanje odgovarajućih predmeta u školama s programom na talijanskom jeziku i rad na talijanskom jeziku u općinama i gradovima u kojima povjesno živi talijanska manjina.	- MZOM
9.11.	Kandidatura uvodenja fiumanskog narječja, u Registar nematerijalne baštine Republike Hrvatske.	- MKM
9.12.	Vlada će podržati osnivanje i rad Centra za Istro-mletačko narječje i Centra za Istriotsko narječje. Centri će istraživati i čuvati narječja koja predstavljaju materinski ili prvi jezik najvećega dijela pripadnika talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i zaštićena su kultura dobra.	- MKM - ULJPPNM
9.13.	U suradnji s HRT-om, u duhu kulturne autonomije i Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, podržat će se odgovarajući status redakcija i programa na talijanskom jeziku na radijskim postajama Pule i Rijeke. Poticati će se mogućnost prikazivanja informativnog TV programa na talijanskom jeziku na lokalnim televizijama koje pokrivaju područje na kojem povjesno živi talijanska manjina.	- MKM - HRT - LTV